

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ &
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Πληροφορίες: Ν. Πατσιώτη
Ταχ. Δ/ση: Κηφισίας 37-39, Μαρούσι 15123
Τηλέφωνο: 2131510140
Email: npatsioti@gscp.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2022
Αριθμ. Πρωτ. **A2925**

ΠΡΟΣ: Πίνακα Αποδεκτών

ΚΟΙΝ: Πίνακα Κοινοποίησης

Θέμα: 4^η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών

- Σχετ.:**
1. Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102Α) «Αναβάθμιση πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις».
  2. ΥΑ 1299/2003 (ΦΕΚ 423Β) «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη “Ξενοκράτης”».
  3. ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776Β) «Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη “Ξενοκράτης” με το Ειδικό Σχέδιο “Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών”».
  4. Τα υπ’ αριθμ. 4844/13.07.2011 (ΑΔΑ: 4ΑΣΡΙ-2ΥΖ), 8878/08.12.2017 (ΑΔΑ: 7ΞΘΑ465ΧΘ7-ΖΓΟ) και 9052/17.12.2019 (ΑΔΑ: 6ΓΓ046ΜΤΛΒ-0ΞΕ) έγγραφά μας

Σας διαβιβάζουμε την 4^η Έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών (ΣΔΑΑ) το οποίο καταρτίστηκε στα πλαίσια εφαρμογής της ΥΑ 1299/07.04.2003 (ΦΕΚ 423Β) «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776Β) και αφορά στη διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανάτους ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών, ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών και εφαρμόζεται μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλογής, προνοσοκομειακής περίθαλψης και διακομιδής των επιζώντων.

Η 4^η Έκδοση η οποία αποτελεί αναθεώρηση της 1^{ης}, 2^{ης} και 3^{ης} Έκδοσης (σχετικό 4) κρίθηκε αναγκαία λόγω διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο φορείς της κεντρικής διοίκησης

Στα πλαίσια εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου, το οποίο έχει ημερομηνία έγκρισης την 30^η Δεκεμβρίου 2022, παρακαλούνται οι εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

- Οι καθ’ ύλη και κατά τόπο αρμόδιες Προανακριτικές Αρχές και συγκεκριμένα το **Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας**, το **Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής**, το **Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος** και η **Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας** να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σχεδίου σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες συνοδευόμενο από κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται. Στις ανωτέρω οδηγίες να

προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που πρέπει να ακολουθήσουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους.

- Η **Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων του ΕΣΚΕΔΙΚ** να συντάξει μνημόνιο ενεργειών για τη διαδικασία της ενημέρωσης και της διαβίβασης της απόφασης ενεργοποίησης του Σχεδίου
  - Η **Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας** πλέον των ανωτέρω να διαβιβάσει αντίγραφο του σχεδίου και στις διοικήσεις όλων των αεροδρομίων της χώρας, προκειμένου να ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης των αεροδρομίων.
  - Το **Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής**, πλέον των ανωτέρω να διαβιβάσει αντίγραφο του σχεδίου και στο ΕΚΣΕΔ.
  - Η **Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων του Υπουργείου Εξωτερικών** να προβεί στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται.
  - Το **ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ** να διαβιβάσει κατά την κρίση του αντίγραφο του σχεδίου στις διοικήσεις των υγειονομικών μονάδων της χώρας που δύναται να εμπλακούν.
  - Το **ΕΚΑΒ** να διαβιβάσει αντίγραφο του σχεδίου στα Παραρτήματά του.
  - Το **ΓΕΕΘΑ** να διαβιβάσει αντίγραφο του σχεδίου στο ΕΘΚΕΠΙΧ και να προβεί σε ενέργειες κατά την κρίση του.
  - Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να διαβιβάσουν αντίγραφο του σχεδίου στους Δήμους της χώρας, προς ενημέρωσή τους
- Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι το Παράρτημα 9 του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών με τίτλο «**Επιχειρησιακό Σχέδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών**», έχει χαρακτηριστεί ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας και λόγω του εμπιστευτικού του χαρακτήρα δεν περιλαμβάνεται στη συνημμένη έκδοση του σχεδίου.
- Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Π.

ΝΑΤΑΛΙΑ ΠΑΤΣΙΩΤΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Συνημμένα: 4^η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών

Πίνακας Αποδεκτών

- 1. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας**
Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος
  - α. Κλάδος Επιχειρήσεων (klad.epixeir@psnet.gr)
  - β. ΕΣΚΕΔΙΚ (eskedik.dioikitis@psnet.gr)
- 2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων
(eskedk@astynomia.gr)
- 3. Υπουργείο Εσωτερικών**
Διεύθυνση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΤΑ (r.vasilatou@ypes.gr)
- 4. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής**
Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής
Διεύθυνση Επιχειρήσεων (depix.2@hcg.gr)
- 5. Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής**
Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας
(ekdy@moh.gov.gr)
  - β. ΕΚΑΒ**
Διεύθυνση Ιατρικών Υπηρεσιών (ekab@ekab.gr)
  - γ. ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ** (kepy@ekab.gr)
- 6. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας**
Α6 (a6.disres-humaid@hndgs.mil.gr)
- 7. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**
Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες της χώρας
- 8. Εργαστήρια Ιατροδικαστικής & Τοξικολογίας Ιατρικών Σχολών Πανεπιστημίων**
- 9. Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας**
Γενική Διεύθυνση Αεροπορικών Δραστηριοτήτων (info@hcaa.gov.gr)
- 10. Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων**
- 11. Υπουργείο Εξωτερικών**
  - α. Κρυπτογραφική Υπηρεσία (kt@mfa.gr)
  - β. Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων (mdk@mfa.gr)
- 12. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
Διεύθυνση Κοινωνικών Παρεμβάσεων
Τμήμα Διαχείρισης Κρίσεων (gen.d@ekka.org.gr, dkp_crisismng@ekka.org.gr)
- 13. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας**
Διεύθυνση Σχεδιασμού & Πληροφόρησης (information@minpress.gr)
- 14. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας**
  - α. Γραφεία κ. Γραμματέων
  - β. Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας
- 15. Περιφέρειες της Χώρας**
  - α. Γραφεία κ. Περιφερειαρχών
  - β. Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας
- 16. Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»** (santamourip@aia.gr)
- 17. Fraport Περιφερειακά Αεροδρόμια της Ελλάδος** (K.Zografos@fraport-greece.com)

Πίνακας Κοινοποίησης

- 1. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
  - i. Γραφείο Αρχηγού (ypasparx@psnet.gr)
  - ii. Γραφείο Υπαρχηγού (yparx@psnet.gr)
- 2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού (fileminister@yptp.gr)
  - β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (gram_yfyp@morocp.gov.gr)
  - γ. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Γραφείο Αρχηγού (chief@astynomia.gr)
- 3. Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού (minister@moh.gov.gr)
  - β. Γραφείο Προέδρου ΕΚΑΒ (gr.proedrou@ekab.gr)
- 4. Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου**
Γραφείο Υπουργού (minister@migration.gov.gr)
- 5. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού (minister.secretary@mod.mil.gr)
  - β. Γραφείο Αρχηγού ΓΕΕΘΑ (a.geetha@hndgs.mil.gr)
- 6. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**
Γραφείο κ. Υπουργού (grammateia@justice.gov.gr)
- 7. Υπουργείο Εξωτερικών**
Γραφείο κ. Υπουργού (grypex@mfa.gr)
- 8. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού (minister@yna.gov.gr)
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής (genikos@ypai.gr)
  - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων (gg.yna@yen.gr)
  - δ. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής (als@hcg.gr)
- 9. Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας**
Γραφείο κ. Διοικητή (governor@hcaa.gov.gr)
- 10. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού (ypourgos_erg@yeka.gr)
  - β. Γραφείο Προέδρου ΕΚΚΑ (presidentoffice@ekka.org.gr)
- 11. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας**
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα (ggee@mindigital.gr)

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού (με συν/νο)
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού (με συν/νο)
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (με συν/νο)
4. Γενική Διεύθυνση Συντονισμού
5. Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΠΩΛΕΙΩΝ (ΣΔΑΑ)

ΕΚΔΟΣΗ 4^η

ΑΘΗΝΑ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. Ιστορικό Σύνταξης	1
2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων.....	1
3. Χαρακτηρισμός Βαθμού Ασφαλείας.....	2
4. Πίνακας Διανομής.....	2
5. Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου	2
6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου	2
7. Προανακριτικές Αρχές.....	6
8. Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών	6
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ	8
1. Σκοπός.....	8
2. Αντικειμενικοί Στόχοι	8
3. Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις Εφαρμογής Σχεδίου.....	8
3.1. Κατάσταση.....	8
3.2. Παραδοχές	9
3.3 Προϋποθέσεις Εφαρμογής Σχεδίου	10
4. Ιδέα Επιχειρήσεων	11
5. Ρόλοι και Αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων.....	12
5.1. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας	12
5.1.1. Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ).....	12
5.1.1.1. Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας.....	12
5.1.1.2. Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.....	13
5.1.2. Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων/Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (πρώην ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ).....	13
5.1.3. Πυροσβεστικό Σώμα.....	15
5.2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.....	16
5.2.1. Ελληνική Αστυνομία	16
5.3. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής	18
5.3.1. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής.....	18
5.4. Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας	19
5.5. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	20
5.6. Υπουργείο Υγείας.....	22

5.6.1. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας	22
5.7. Εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	22
5.8. Υπουργείο Εξωτερικών.....	23
5.9. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	23
5.9.1. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)	23
5.10. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	24
5.11. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας	24
5.12. Περιφέρειες	24
5.13. Δήμοι.....	25
6. Συνέργεια – Συνεργασία με Ιδιωτικούς Φορείς και ιδιώτες	25
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	26
1. Διοίκηση, έλεγχος & συντονισμός επιχειρήσεων	26
2. Επικοινωνίες & διαχείριση πληροφοριών.....	26
3. Στάδια επιχειρήσεων	26
3.1. Στάδιο 1: Ασφάλεια Χώρου / Έλεγχος Περιμέτρου	26
3.2. Στάδιο 2: Αυτοψία Χώρου	27
3.3. Στάδιο 3: Έρευνα / Απεγκλωβισμός / Περισυλλογή Θυμάτων	27
3.4. Στάδιο 4: Διαλογή, Καταγραφή και Αρχική Ταυτοποίηση Θανάτων	28
3.5. Στάδιο 5: Ορισμός Χώρων Προσωρινής Συντήρησης και Αναγνώρισης των σορών ..	28
3.6. Στάδιο 6: Λειτουργία Χώρου Προσωρινής Συντήρησης	29
3.7. Στάδιο 7: Νεκροτόμηση σορών.....	30
3.8. Στάδιο 8: Διαχείριση Σορών και Απόδοσή τους σε Συγγενείς	31
3.9. Στάδιο 9: Αποκλιμάκωση	31
4. Συντονιστικές Οδηγίες.....	31
5. Ενημέρωση κοινού και ΜΜΕ	32
8. Ιατροδικαστική Υποστήριξη.....	33
9. Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη	33
ΜΕΡΟΣ ΙV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	35
1. Αναγνώριση & Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών	35
2. Αναγνώριση & Προστασία κρίσιμων στοιχείων	35
3. Διοικητική Μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού	35
ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ & ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ	36

1. Εκπαίδευση	36
2. Έλεγχος Σχεδίου - Ασκήσεις	36
3. Αναθεώρηση & επικαιροποίηση Σχεδίου	36
ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	38
Έναρξη ισχύος του παρόντος Σχεδίου	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	39

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**1. Ιστορικό Σύνταξης**

Η 1^η Έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (2011) συντάχθηκε στα πλαίσια εφαρμογής της ΥΑ 1299/07.04.2003 (ΦΕΚ 423Β) «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776Β) «Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» και αποτελεί το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ).

Σύμφωνα με την ΥΑ 3384/2006 το ΣΔΑΑ αφορά στη διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών, ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών και εφαρμόζεται μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλογής, προνοσοκομειακής περίθαλψης και διακομιδής των επιζώντων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και ειδικότερα η Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, λόγω αρμοδιότητας εκ του θεσμικού της ρόλου, μετά από σειρά συσκέψεων με τους υπόχρεους σχεδίασης (Υπουργεία Εσωτερικών, Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Δικαιοσύνης Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), προχώρησε στη σύνταξη Σχεδίου με τίτλο «Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» (1^η Έκδοση).

Η 1^η Έκδοση αναθεωρήθηκε το 2017 και το 2019 λόγω των διοικητικών μεταβολών που επήλθαν στις δομές της κεντρικής διοίκησης, και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 του μέρους V του παρόντος, καθώς και για να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του σχεδίου σε πραγματικά συμβάντα που έλαβαν χώρα καθώς και σε ασκήσεις που πραγματοποιήθηκαν.

Η παρούσα έκδοση του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών που αποτελεί την 4^η Έκδοση κρίνεται απαραίτητη λόγω διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συμμετείχαν στη σύνταξη και έκδοση του παρόντος σχεδίου οι κάτωθι:

- Φοίβος Θεοδώρου, Γενικός Διευθυντής Συντονισμού
- Ναταλία Πατσιώτη, Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων

Η 4^η Έκδοση του παρόντος σχεδίου κρίθηκε αναγκαία:

- λόγω των διοικητικών μεταβολών που επήλθαν στις δομές της κεντρικής διοίκησης, και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 του μέρους V του παρόντος

3. Χαρακτηρισμός Βαθμού Ασφαλείας

Το παρόν χαρακτηρίζεται **ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ** εφόσον δε συμπεριλαμβάνεται το συνημμένο Παράρτημα 8 «Επιχειρησιακό Σχέδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών» το οποίο έχει χαρακτηριστεί από την Ελληνική Αστυνομία **ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ**.

4. Πίνακας Διανομής

Παρατίθεται στο Παράρτημα

5. Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου

Η ημερομηνία έναρξης του παρόντος Σχεδίου ορίζεται η 30^η Δεκεμβρίου 2022, ημέρα έγκρισης και υπογραφής από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Για τους φορείς που εμπλέκονται στο παρόν σχέδιο (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΑΠΑ, ΓΕΕΘΑ, Υπουργείο Υγείας, Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες κλπ), οι Διοικήσεις τους εξειδικεύουν την εφαρμογή του μέσω σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, ή διαταγών προς τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες τους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου

Η ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου γίνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από σχετικό αίτημα της φυσικής ηγεσίας της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής (Ελληνική Αστυνομία ή Πυροσβεστικό Σώμα ή Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής ή Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας) και συγκεκριμένα:

Η καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή (Ελληνική Αστυνομία ή Πυροσβεστικό Σώμα ή Λιμενικό Σώμα/Ελληνική Ακτοφυλακή ή Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας), μετά από συνεννόηση με την αρμόδια Ιατροδικαστική Αρχή, εισηγείται στη φυσική της ηγεσία την ενεργοποίηση του σχεδίου.

Η φυσική ηγεσία, αποδεχόμενη την ανωτέρω εισήγηση, υπογράφει σχετικό αίτημα για την ενεργοποίηση του σχεδίου το οποίο διαβιβάζεται στη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (πρώην ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ), εφεξής ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ. **Στο αίτημα αυτό πρέπει απαρέργκλιτα να περιλαμβάνεται**

ημερομηνία και ώρα, η ακριβής θέση του συμβάντος, ο αριθμός των επιβεβαιωμένων

Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

θανόντων, εκτίμηση του αν αυτός αναμένεται να αυξηθεί και σύντομη περιγραφή του συμβάντος.

Η ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ με τη λήψη του αιτήματος ενημερώνει άμεσα το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας θέτει τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών σε κατάσταση κινητοποίησης πολιτικής προστασίας.

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, αξιολογεί τα στοιχεία και τη διαθεσιμότητα σε προσωπικό και μέσα των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, ενημερώνοντάς τον σχετικά.

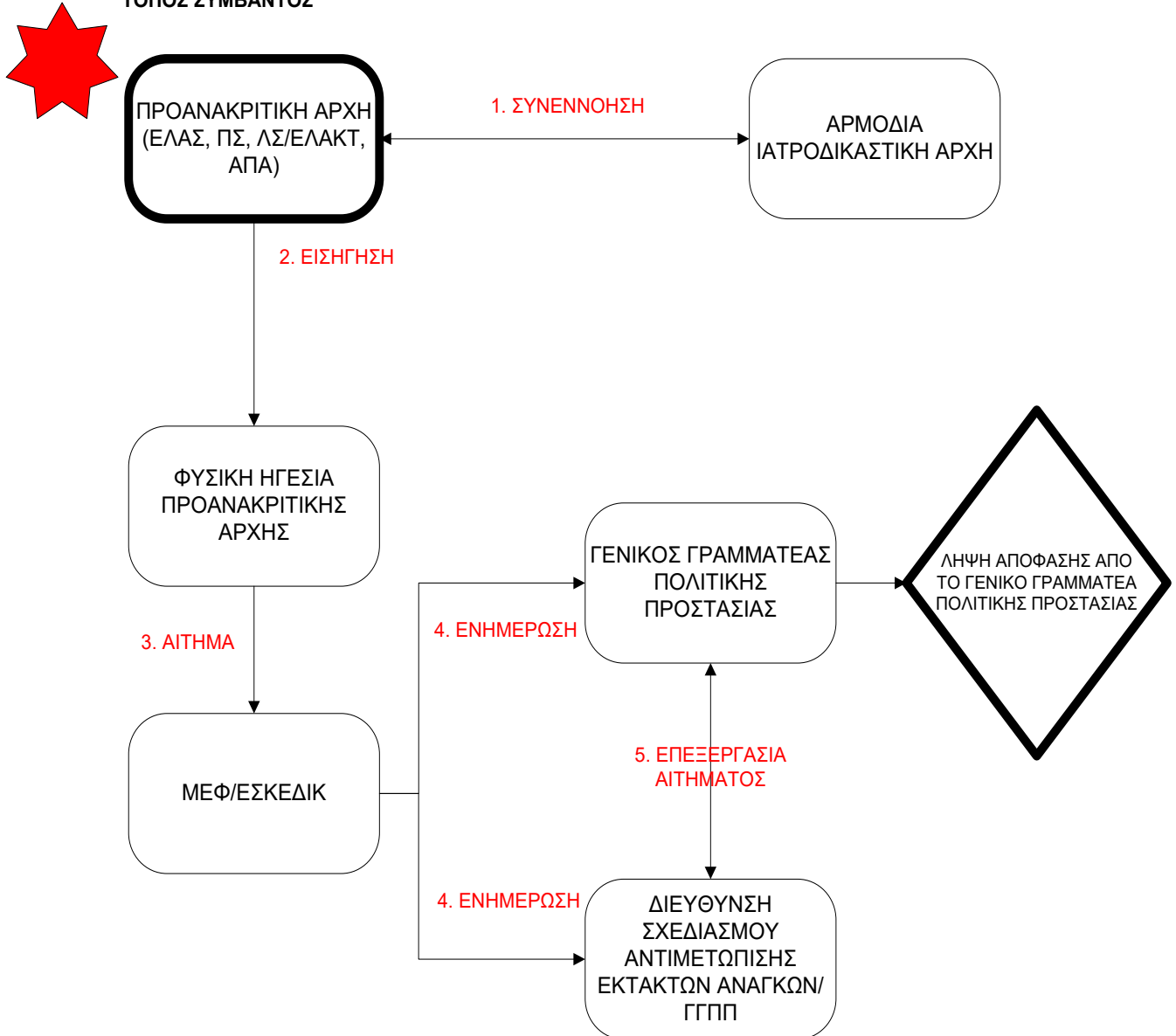
Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας έχοντας υπόψη το υποβληθέν αίτημα και τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, με απόφασή του, ενεργοποιεί το Σχέδιο.

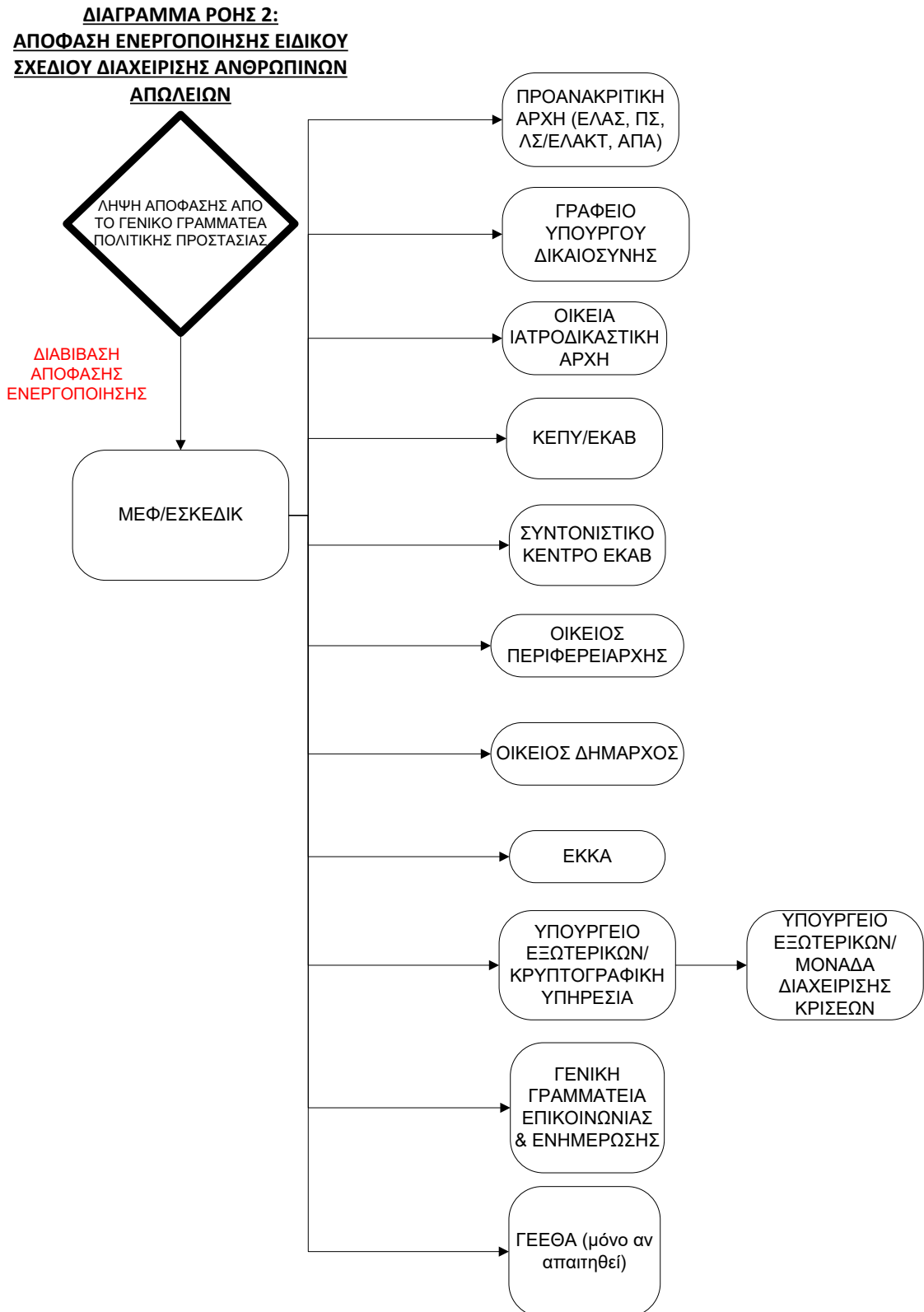
Η απόφαση ενεργοποίησης συντάσσεται από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τις οδηγίες του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και διαβιβάζεται μέσω της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ στους εμπλεκόμενους φορείς.

Η διαδικασία της ενεργοποίησης του σχεδίου αποτυπώνεται στα παρακάτω διαγράμματα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ 1:
ΑΙΤΗΜΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΠΩΛΕΙΩΝ

ΤΟΠΟΣ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ

7. Προανακριτικές Αρχές

Για τις ανάγκες του παρόντος σχεδίου κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί η έννοια της Προανακριτικής Αρχής, της οποίας ο ρόλος είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Οι Προανακριτικές Αρχές ανάλογα με το είδος και τον τόπο του συμβάντος μπορούν να είναι οι εξής:

- Η Ελληνική Αστυνομία η οποία αποτελεί Γενική Ανακριτική Αρχή της χώρας σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Ν. 4620/2019 ΦΕΚ 96Α).
- Το Λιμενικό Σώμα/Ελληνική Ακτοφυλακή, το οποίο αναλαμβάνει την προανάκριση στο θαλάσσιο χώρο ευθύνης του, στα πλοία και στα πάσης φύσεως πλωτά ναυπηγήματα, στους δημόσιους και ιδιωτικούς λιμένες και στις λιμενικές ζώνες τους, όπως ειδικότερα καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, ιδίως στο ν.δ. 444/1970 (Α' 39), στο άρθρο 29 του ν. 2971/ 2001 (Α' 285), στο άρθρο 12 του ν. 2289/1995 (Α' 27), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 163 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και όπως ισχύει, και πάντως, μόνο στους χώρους που η κείμενη νομοθεσία ορίζει ως χώρους αρμοδιότητάς του.
- Το Πυροσβεστικό Σώμα, το οποίο αναλαμβάνει την προανάκριση σε εγκλήματα εμπρησμού σύμφωνα με το ΝΔ 658/1970 (ΦΕΚ 190Α) και το άρθρο 5 του Ν 2612/1998 (ΦΕΚ 112Α)
- Η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν. 4757/2020 (ΦΕΚ 240Α) ασκεί τα προανακριτικά καθήκοντα της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

Σε κάθε περίπτωση, με εντολή της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, δύναται να γίνει ανάθεση της Προανάκρισης σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο.

8. Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών

Η Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών (ΟΑΘΥΚ) ιδρύθηκε με το Ν. 3938/2011 (ΦΕΚ 61Α) και οι λεπτομέρειες λειτουργίας της καθορίστηκαν στην ΚΥΑ 5301/4/16-στ'/2014 (ΦΕΚ 2796Β).

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η ΟΑΘΥΚ ανήκει στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας και έχει ως αποστολή την αναγνώριση και ταυτοποίηση των θυμάτων από ατυχήματα, καταστροφές, καθώς και εγκληματικές και τρομοκρατικές ενέργειες.

Η ενεργοποίηση της ΟΑΘΥΚ γίνεται με απόφαση του Αρχηγού της ΕΛΑΣ μετά από αίτημα της αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής, στην οποία και υπάγεται επιχειρησιακά μετά την ενεργοποίησή της.

Η ΟΑΘΥΚ συνεργάζεται με την αρμόδια Ιατροδικαστική Αρχή.

Με την υπ' αριθμ. 5301/4/15-β'/23.08.2017 Εγκύκλιο – Διαταγή του Αρχηγού της ΕΛΑΣ εγκρίθηκε το Ειδικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας της ΟΑΘΥΚ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο παράρτημα του παρόντος Σχεδίου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ**1. Σκοπός**

Το σχέδιο αυτό καθορίζει ένα σύστημα για την κατάλληλη οργάνωση και συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, για την αποτελεσματική διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες, ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών, ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών, πάντα με σεβασμό στις θρησκευτικές και πολιτιστικές αντιλήψεις των θανόντων.

Ο συντονισμός αφορά τη διασύνδεση επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των συνεπειών, και της αρμόδιας, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτικής αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΑΠΑ) και την εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων.

Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

2. Αντικειμενικοί Στόχοι

Προσδιορισμός ρόλων, αρμοδιοτήτων και δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο στάδιο διαχείρισης των συνεπειών και απωλειών συμβάντος με πολλούς θανόντες, ήτοι στα στάδια της ετοιμότητας και της κινητοποίησης του κρατικού μηχανισμού σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης για τις δράσεις, της έρευνας και συλλογής των σορών στην περιοχή του συμβάντος, της διακρίβωσης της ταυτότητάς τους, της διαχείρισης και της απόδοσής τους στους οικείους τους για ταφή ή καύση, καθώς και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των συγγενών των θανόντων.

3. Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις Εφαρμογής Σχεδίου**3.1. Κατάσταση**

Είναι δυνατόν, από την εκδήλωση φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων ΧΒΡΠ συμβάντων) και λοιπών καταστροφών, όπως ορίζονται στις ΥΑ 1299/2003 και ΥΑ 3384/2006, ή τρομοκρατικών και εγκληματικών ενεργειών, να προκληθούν μαζικοί θάνατοι.

Συμβάν με πολυάριθμους θανόντες μπορεί να λάβει χώρα σε οποιοδήποτε σημείο της Ελληνικής Επικράτειας. Ο αριθμός των σορών επιβάλλει την ειδική διαχείρισή τους μέχρι την απόδοσή τους για ταφή (από τους οικείους ή με μέριμνα του κράτους).

3.2. Παραδοχές

Ως συμβάν με πολλούς θανόντες ορίζεται κάθε συμβάν κατά το οποίο προκαλούνται πολυάριθμοι θάνατοι, εστιασμένοι χρονικά ή/και χωρικά, και η διαχείρισή του υπερβαίνει τις δυνατότητες της καθημερινής λειτουργίας των κατά τόπον αρμόδιων Ιατροδικαστικών Αρχών και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

Σε ένα τέτοιο συμβάν ανάλογα με την ένταση και την έκτασή του, θα απαιτηθεί η χρήση πόρων, πέραν των κατά τόπους υφιστάμενων, γεγονός που αυξάνει τις απαιτήσεις συντονισμένης συνέργειας όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Τα συμβάντα με πολλούς θανόντες μπορεί να οφείλονται σε:

- Φυσική καταστροφή (δασική πυρκαγιά, σεισμός, πλημμύρα, κατολισθητικά φαινόμενα, κλπ)
- Τεχνολογική καταστροφή (ατύχημα σε εγκαταστάσεις, καταστροφή φράγματος, ΧΒΡΠ συμβάν κλπ)
- Λοιπές καταστροφές (μεγάλα ατυχήματα -θαλάσσια, αεροπορικά, οδικά, σιδηροδρομικά και κατάρρευση γέφυρας- κλπ)
- Εγκληματική - τρομοκρατική ενέργεια (επίθεση με συμβατικά εκρηκτικά ή άλλα συμβατικά όπλα ή ΧΒΡΠ παράγοντες κλπ)
- Άλλα συμβάντα που μπορεί να οφείλονται στη διασάλευση της τάξης ή στη συγκέντρωση πλήθους.

Σε τέτοιου είδους συμβάντα:

- Θα υπάρχει επιτακτική απαίτηση για πληροφορίες από εθνικά ή/και διεθνή ΜΜΕ
- Θα υπάρχει απαίτηση για γρήγορη ταυτοποίηση των θανόντων
- Θα υπάρχει ανάγκη για πληροφόρηση Πρεσβειών κλπ, σε περίπτωση ύπαρξης αλλοδαπών θανόντων
- Σε περίπτωση εγκληματικής ή τρομοκρατικής ενέργειας θα υλοποιούνται παράλληλα δράσεις για τη διερεύνηση του συμβάντος από την αρμόδια προανακριτική αρχή.
- Σε περίπτωση αεροπορικού, ναυτικού ή σιδηροδρομικού ατυχήματος θα επιχειρούν ταυτόχρονα και οι αρμόδιες Επιτροπές Διερεύνησης του ατυχήματος.
- Θα έχουν ενεργοποιηθεί τα σχέδια αντιμετώπισης των οργανισμών/εταιρειών που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία εμπλεκόμενων υποδομών (πχ αεροδρόμια, οργανισμοί λιμένων κλπ) και θα απαιτηθεί συνεργασία.

Στην περίπτωση που το συμβάν είναι ΧΒΡΠ, εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι διαδικασίες που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων με την κωδική

ονομασία ΠΑΝΔΩΡΑ της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, όπως ισχύει, καθώς και στα ειδικά σχέδια δράσης – μνημόνια ενεργειών των κύρια εμπλεκόμενων φορέων (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, Υπουργείο Υγείας, ΓΕΕΘΑ).

3.3 Προϋποθέσεις Εφαρμογής Σχεδίου

Βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου είναι να έχει πρωτίστως δοθεί κάθε δυνατή βοήθεια προς τους επιζώντες και να έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα περιορισμού ή ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων του συμβάντος. Πιο συγκεκριμένα:

- Να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες διαλογής, προ-νοσοκομειακής περίθαλψης και ιεράρχησης της διακομιδής των τραυματιών στην πλησιέστερη υγειονομική μονάδα
- Να έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος και η ασφάλεια της περιοχής του συμβάντος
- Η κατά τόπο και καθ' ύλη αρμόδια προανακριτική αρχή να έχει ενημερωθεί από το ιατρικό προσωπικό του ΕΚΑΒ για τον αριθμό των θανόντων ή να έχει διαπιστωθεί με άλλο τρόπο. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση πολύνεκρου συμβάντος σε θαλάσσιο χώρο, ο αριθμός των θανόντων θα έχει διαπιστωθεί ή εκτιμηθεί πρωτίστως από το ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ.
- Σε περίπτωση συμβάντος με ΧΒΡΠ παράγοντες, να έχουν ολοκληρωθεί οι επιμέρους δράσεις - ενέργειες του κάθε φορέα που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές περιγράφονται στο Γενικό Σχέδιο Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων με την κωδική ονομασία ΠΑΝΔΩΡΑ της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, όπως ισχύει.
- Σε περίπτωση αεροπορικού ατυχήματος η διαχείριση του χώρου του ατυχήματος γίνεται πάντα μετά από συνεννόηση με την Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων.

Νοείται ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί, για όσο αυτό απαιτείται, η παρουσία των ομάδων που εμπλέκονται σε δράσεις έρευνας – διάσωσης, διαλογής και ασφάλειας περιμέτρου.

Εν συνεχεία, να υπάρχει εισήγηση από τη φυσική ηγεσία της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής (ΕΛΑΣ ή ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ή ΠΣ ή ΑΠΑ) ώστε ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας να θέσει σε εφαρμογή το Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών, σύμφωνα με την παράγραφο 6, Μέρος Ι του παρόντος.

4. Ιδέα Επιχειρήσεων

Η ενεργοποίηση του σχεδίου γίνεται κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής προς τη φυσική της ηγεσία και στη συνέχεια Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην παράγραφο 6, Μέρος Ι του παρόντος.

Η διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους νεκρούς ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων ΧΒΡΠ συμβάντων) και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών γίνεται από τους καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιους φορείς (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΑΠΑ, Ιατροδικαστική Αρχή, ΟΤΑ, κλπ). Η όλη διαχείριση γίνεται με σεβασμό στο νεκρό, τους συγγενείς του και τις θρησκευτικές και πολιτιστικές αντιλήψεις τους.

Οι ανακοινώσεις σχετικά με τα θύματα δεν πρέπει να δίνονται στα ΜΜΕ προτού να ενημερωθούν οι συγγενείς των θανόντων ή οι Πρεσβείες ή Προξενικές Αρχές σε περίπτωση αλλοδαπών θανόντων.

Ο συντονισμός των δράσεων στον τόπο του συμβάντος αναλαμβάνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος, στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου, βρίσκεται σε επικοινωνία με τη φυσική ηγεσία της καθ' ύλη και κατά τόπο προανακριτικής αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛΑΚΤ, ΑΠΑ), τη φυσική ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, τον Πρόεδρο του ΕΚΑΒ, την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τον οικείο Περιφερειάρχη και τον οικείο Δήμαρχο. Η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών υποστηρίζει το έργο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αδυναμίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να μεταβεί στον τόπο διαχείρισης του συμβάντος επικοινωνεί με τον οικείο Περιφερειάρχη και μετά από σχετική συνεννόηση, δύναται, με απόφασή του, να τον εξουσιοδοτήσει προκειμένου να του ανατεθεί ο συντονισμός, μέχρι να αναλάβει ο ίδιος.

Ο οικείος Περιφερειάρχης που έχει αναλάβει το συντονισμό βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδια προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ) και την κατά τόπο αρμόδια ιατροδικαστική αρχή, καθώς και με τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να εξασφαλιστεί η διασύνδεση των επιμέρους δράσεων μεταξύ των φορέων και η εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων, εάν αυτό απαιτείται, η οποία δρομολογείται μέσω της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.

Στην ανωτέρω περίπτωση, δύναται ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, με απόφασή του, να αποστείλει στον τόπο διαχείρισης της καταστροφής στελέχη της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΠΠ προκειμένου να υποστηρίξουν το έργο οικείου Περιφερειάρχη που αναλαμβάνει το συντονισμό.

Σε περίπτωση που οι θάνατοι δεν είναι χωρικά εστιασμένοι ο συντονισμός πραγματοποιείται σε σημείο που θα οριστεί από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ή τον οικείο Περιφερειάρχη έχει εξουσιοδοτήσει, σε συνεργασία με την αρμόδια Προανακριτική Αρχή. Οι Φορείς που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες αναλαμβάνουν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται από το θεσμικό τους πλαίσιο (Μέρος ΙΙ, παράγραφος 5) και φροντίζουν για τη διαθεσιμότητα και κλιμάκωση των ιδίων πόρων (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα).

5. Ρόλοι και Αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης περιγράφονται παρακάτω.

5.1. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας

Ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας:

1. Ενημερώνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τη φυσική ηγεσία της κατά τόπο και καθ' ύλη Προανακριτικής Αρχής και εν συνεχεία δίνει κατά την κρίση του κατευθύνσεις για τη διαχείριση του συμβάντος.
2. Παρακολουθεί και συντονίζει, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο, τις ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων αρμοδιότητάς του, για την καλύτερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, όπως αυτές καθορίζονται στο παρόν Σχέδιο.
3. Ενημερώνει τον Πρωθυπουργό για την εξέλιξη του συμβάντος.

5.1.1. Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ)

5.1.1.1. Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας:

1. Θέτει τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών σε κατάσταση κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, δίνοντάς της παράλληλα οδηγίες για συλλογή των στοιχείων και της διαθεσιμότητας των εμπλεκόμενων φορέων.
2. Ενεργοποιεί το ΣΔΑΑ έχοντας υπόψη το υποβληθέν αίτημα και τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί.
3. Μεταβαίνει στον τόπο του συμβάντος και αναλαμβάνει το συντονισμό. Σε περίπτωση αδυναμίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να μεταβεί στον τόπο του συμβάντος, δύναται, με απόφασή του, να εξουσιοδοτήσει τον οικείο Περιφερειάρχη. Στην περίπτωση αυτή, δύναται ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, με απόφασή του, να αποστείλει στον τόπο της καταστροφής στελέχη της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ

προκειμένου να υποστηρίξουν το έργο του οικείου Περιφερειάρχη που αναλαμβάνει το συντονισμό. Ο συντονισμός αφορά τη διασύνδεση επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των συνεπειών, και της αρμόδιας, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτικής αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΑΠΑ), καθώς και την εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων.

4. Συνεργάζεται με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε περίπτωση που η κατά τόπο αρμόδια Ιατροδικαστική Αρχή χρειαστεί συνδρομή από άλλη Ιατροδικαστική Υπηρεσία.
5. Συνεργάζεται με το Υπουργείο Εξωτερικών για την επίλυση ενδεχόμενων προβλημάτων που αφορούν τη μετάβαση και την παραμονή των ξένων υπηκόων - συγγενών των θυμάτων ή άλλων θεμάτων που δύναται να προκύψουν στη διαχείριση των σορών

5.1.1.2. Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών/ΓΓΠΠ

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της:

1. Μόλις ενημερωθεί από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για το αίτημα της Προανακριτικής Αρχής για ενεργοποίηση του Σχεδίου και πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, επικοινωνεί με τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να εξετάσει τη διαθεσιμότητά τους σε προσωπικό και μέσα και στη συνέχεια τον ενημερώνει σχετικά.
2. Συντάσσει την Απόφαση Ενεργοποίησης του Σχεδίου σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.
3. Στελέχη της Διεύθυνσης, εφόσον συντρέχουν λόγοι, υποστηρίζουν το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στον τόπο του συμβάντος.
4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στελέχη της Διεύθυνσης μεταβαίνουν στον τόπο της καταστροφής προκειμένου να υποστηρίξουν το έργο του οικείου Περιφερειάρχη αν αυτός έχει εξουσιοδοτηθεί να αναλάβει το συντονισμό.
5. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ενημερώνεται διαρκώς από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για τη εξέλιξη του συμβάντος.

5.1.2. Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων/Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (πρώην ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ)

1. Η ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ λαμβάνει το αίτημα ενεργοποίησης του ΣΔΑΑ από την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδια Προανακριτική Αρχή και ενημερώνει άμεσα το Γενικό Γραμματέα

Πολιτικής Προστασίας και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.

2. Διαβιβάζει την απόφαση ενεργοποίησης του ΣΔΑΑ σύμφωνα με το Διάγραμμα Ροής 2 στους κάτωθι φορείς:
  - Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή άλλης Ιατροδικαστικής Αρχής σε εφαρμογή του Ν 3772/2009 (ΦΕΚ 112Α) ανάλογα με την περιοχή του συμβάντος
  - Υπουργείο Δικαιοσύνης
  - Αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες
  - Αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας
  - Αρμόδιες Λιμενικές Αρχές
  - Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (σε περίπτωση αεροπορικού ατυχήματος)
  - Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΚΕΠΥ και ΕΣΚΕ)
  - Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
  - Οικείος Περιφερειάρχης
  - Οικείος Δήμαρχος
  - Υπουργείο Εξωτερικών (Κρυπτογραφική Υπηρεσία)
  - Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας & Ενημέρωσης
  - Στρατιωτικοί Σχηματισμοί του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (αν απαιτούνται, μετά από αίτημα του προανακριτικού φορέα, για συνδρομή με ιατρικό προσωπικό, παροχή μέσων, όπως ασθενοφόρα, οχήματα γενικής χρήσης, Α/Φ, Ε/Π κλπ για μεταφορά δυνάμεων – υλικών κλπ)
3. Βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τα Κέντρα Επιχειρήσεων των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να παρακολουθούν την εξέλιξη του συμβάντος.
4. Η ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ λαμβάνει και διαβιβάζει αιτήματα ενίσχυσης φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση του συμβάντος.
5. Ενημερώνει για τα αιτήματα ενίσχυσης των φορέων και για την εξέλιξη του συμβάντος το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.

5.1.3. Πυροσβεστικό Σώμα

Σε περίπτωση που το Πυροσβεστικό Σώμα έχει την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος:

1. Η φυσική ηγεσία του Πυροσβεστικού Σώματος εισηγείται με αίτημα μέσω του ΕΣΚΕΔΙΚ στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, την ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου.
2. Ο επικεφαλής Αξιωματικός αναλαμβάνει τη διοίκηση του περιστατικού και εκτιμά τον αριθμό των θυμάτων μεριμνώντας για τον απεγκλωβισμό & μεταφορά των σορών στο χώρο αρχικής συγκέντρωσης των θανόντων και την τοποθέτησή τους σε σάκους μεταφοράς σορών.
3. Με μέριμνα του επικεφαλής Αξιωματικού:
  - i. Προσδιορίζεται, σε συνεργασία με την Ιατροδικαστική Υπηρεσία και την ΕΛΑΣ, ο χώρος αρχικής συγκέντρωσης των σορών (Περιοχή Συλλογής Θυμάτων).
  - ii. Ενημερώνονται οι συγγενείς των θυμάτων προκειμένου να μεταβούν για αναγνώριση, σε περίπτωση η ευθύνη της προανάκρισης ανήκει στο ΠΣ.
4. Το Ανακριτικό του ΠΣ συγκεντρώνει στοιχεία από το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ για ενδεχόμενους θανάτους σε νοσοκομεία.
5. Το Ανακριτικό του ΠΣ μεριμνά για τη συμπλήρωση του καταλόγου των θανόντων και τον διαβιβάζει στο ΕΣΚΕΔΙΚ το οποίο μεριμνά για την αποστολή του, στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Εξωτερικών (σε περίπτωση αλλοδαπών θανόντων) για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες.
6. Η φυσική ηγεσία του ΠΣ εισηγείται στον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας την ενεργοποίηση της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, εάν απαιτείται.
7. Το Ανακριτικό του ΠΣ προβαίνει στη διεξαγωγή προανακριτικών πράξεων και στο σχηματισμό δικογραφίας και παραλαμβάνει τα ιατροδικαστικά ευρήματα από τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες καθώς και από την ΕΛΑΣ ή το ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ (κατά τόπο αρμοδιότητας).
8. Η ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ ενημερώνεται συνεχώς για την εξέλιξη του συμβάντος.

Σε περίπτωση που το Πυροσβεστικό Σώμα δεν έχει την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος

1. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών
2. Μεριμνά για τον απεγκλωβισμό και τη μεταφορά των σορών στο χώρο αρχικής συγκέντρωσης των θανόντων και την τοποθέτησή τους σε σάκους μεταφοράς σορών.
3. Ενεργεί και παρέχει, μέσω των αρμοδίων Υπηρεσιών του, κάθε άλλη αναγκαία συνδρομή που του ζητηθεί και απορρέει από τις θεσμικές προβλέψεις και υποχρεώσεις του.

5.2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

5.2.1. Ελληνική Αστυνομία

Σε περίπτωση που η Ελληνική Αστυνομία έχει την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος ή της έχει ανατεθεί με εντολή της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής

Η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων – υποχρεώσεων της και κατ' εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Περιστατικών και Κρίσεων (ΣΥ.ΔΙ.ΠΕ.Κ.) αρμοδιότητας Ελληνικής Αστυνομίας, «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»:

Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας

1. Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μέσω του ΑΕΑ/ΕΣΚΕΔΙΚ, την ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου, με αίτημα το οποίο διαβιβάζεται στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.
2. Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας ενεργοποιεί την Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών εφόσον απαιτείται και ύστερα από αίτημα της αρμόδιας προανακριτικής αρχής (όπως λεπτομερώς αναφέρεται στο Μέρος Ι, παρ. 8 του παρόντος), ανάλογα με το είδος της καταστροφής και σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (αρ. 12, Ν 3938/2011 [ΦΕΚ 61Α]).

Ελληνική Αστυνομία

1. Συνεργάζεται με την Ιατροδικαστική Αρχή για:
  - Την καταγραφή των θανάτων στο χώρο του συμβάντος.
  - Την καταλληλότητα του χώρου προσωρινής συγκέντρωσης των θανάτων (Περιοχή Συλλογής Θυμάτων) σε συνεργασία και με το Πυροσβεστικό Σώμα.
  - Τη φύλαξη των προσωπικών αντικειμένων των θανάτων (τιμαλφή, χρήματα, άλλα αντικείμενα)
  - Τη λήψη βιολογικού υλικού από τις σορούς
2. Μεριμνά για τη φύλαξη του χώρου προσωρινής συγκέντρωσης των θανάτων (Περιοχή Συλλογής Θυμάτων), των νεκροτομείων ή άλλων χώρων όπου έχουν μεταφερθεί σοροί
3. Μεριμνά για τη συνοδεία των σορών, κατά τη μεταφορά τους, στους χώρους τελικού προορισμού.
4. Προβαίνει στις απαραίτητες προανακριτικές πράξεις για την αναγνώριση και την διακρίβωση της ταυτότητας των θανάτων.
5. Τηρεί συγκεντρωτικό κατάλογο των θανάτων και διαβιβάζει αυτόν στους αρμόδιους Φορείς /Υπηρεσίες [ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας,

Υπουργείο Εξωτερικών (σε περίπτωση αλλοδαπών θανόντων)] για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες.

6. Μεριμνά για τη συμπλήρωση του καταλόγου των θανόντων στις περιπτώσεις εκείνες που ενημερώνεται από το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ, για ενδεχόμενους θανάτους τραυματιών που έχουν διακομισθεί σε νοσοκομεία.
7. Διασυνδέεται με τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ, μέσω του ΑΕΑ/ΕΣΚΕΔΙΚ για επίλυση τυχόν ζητημάτων που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου, κατά το μέρος που την αφορά.
8. Προβαίνει στη φωτογράφιση και τη λήψη ευκρινών και πλήρων δακτυλικών και παλαμικών αποτυπωμάτων των θανόντων από έμπειρους Αξιωματικούς με ειδικότητα Πραγματογνώμονα Δακτυλοσκόπου και κατώτερο προσωπικό της με ειδικότητα Δακτυλοσκόπου και βεβαιώνει κατά τρόπο απόλυτα ασφαλή την ταυτότητα με βάση τα αποτυπώματα που τηρεί στο αρχείο της η ΔΕΕ/ΑΕΑ ή με αποτυπώματα που θα της διαβιβάσει η αρμόδια Προανακριτική Αρχή.
9. Προβαίνει στην εξέταση των βιολογικών υλικών, από το αρμόδιο εργαστήριο ΔΕΕ/ΑΕΑ, στη περίπτωση που απαιτείται η διακρίβωση ταυτότητας των θανόντων, βάσει ανάλυσης DNA.
10. Τηρεί, μέσω της ΔΕΕ/ΑΕΑ, αρχείο αποτυπωμάτων και φωτογραφιών άγνωστων σορών ή σορών που δεν έχουν αναζητηθεί, για μελλοντική αξιοποίηση.
11. Ενημερώνει μέσω του ΑΕΑ/ΕΣΚΕΔΙΚ τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την εξέλιξη του συμβάντος.

Σε περίπτωση που η Ελληνική Αστυνομία δεν έχει την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος

1. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
2. Παρέχει κάθε δυνατή υποστηρικτική συνδρομή στο έργο άλλων Προανακριτικών Αρχών για την προστασία της σκηνής του συμβάντος, ώστε να είναι εφικτή η προανακριτική αξιοποίηση των κάθε λογής στοιχείων, ιχνών και πειστηρίων και τη διαχείριση των θανόντων [φωτογράφιση, λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, καταγραφή, φύλαξη του χώρου προσωρινής συγκέντρωσης (Περιοχή Συλλογής Θυμάτων), των νεκροτομείων ή άλλων χώρων όπου έχουν μεταφερθεί σοροί, συνοδείας των σορών στους χώρους τελικού προορισμού κλπ].
3. Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας αποφασίζει την ενεργοποίηση της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών εφόσον λάβει αίτημα από την κατά τόπο ή καθ' ύλη αρμόδια Προανακριτική Αρχή.

4. Ενεργεί και παρέχει, μέσω των αρμοδίων Υπηρεσιών της, κάθε άλλη αναγκαία συνδρομή που της ζητηθεί και απορρέει από τις θεσμικές προβλέψεις και υποχρεώσεις της.

5.3. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

Σε περίπτωση που το Λιμενικό Σώμα/Ελληνική Ακτοφυλακή έχει την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος

5.3.1. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής

1. Η φυσική ηγεσία του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου, με αίτημα που διαβιβάζεται στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.
2. Το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
3. Ο επικεφαλής Αξιωματικός αναλαμβάνει τη διοίκηση του περιστατικού και παρέχει αρχική εκτίμηση – πληροφόρηση προς το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ σχετικά με την έκταση του συμβάντος και τον αριθμό των θανόντων.
4. Με μέριμνα του Επικεφαλής Αξιωματικού:
  - Λαμβάνεται κάθε δυνατό μέτρο για την προστασία της σκηνής του συμβάντος ώστε να είναι εφικτή η αστυνομική και ανακριτική αξιοποίηση των κάθε λογής στοιχείων, ιχνών και πειστηρίων.
  - Το προσωπικό του ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ συνεργάζεται με το ιατρικό προσωπικό, το νοσηλευτικό προσωπικό και την Ιατροδικαστική Υπηρεσία για τη διαλογή – διακομιδή των θυμάτων και την αρχική διαλογή των σορών στο χώρο τέλεσης του συμβάντος προς καταγραφή αυτών.
  - Τηρείται συγκεντρωτικός κατάλογος των θανόντων και πραγματοποιούνται οι απαραίτητες προανακριτικές πράξεις για την αναγνώριση και ταυτοποίησή τους, σε συνεργασία με την Ιατροδικαστική Υπηρεσία.
  - Γνωρίζονται τα στοιχεία των θανόντων, θυμάτων στο ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ και στο Γραφείο ΜΜΕ & Δημοσίων Σχέσεων αφού έχουν πραγματοποιηθεί οι διαδικασίες ενημέρωσης των συγγενών και αναγνώρισης θυμάτων από συγγενικά ή οικεία πρόσωπα, με τη συμμετοχή – διαμεσολάβηση του προσωπικού και των ομάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 9 του Μέρους ΙΙΙ.

- Το προσωπικό του ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ συνεργάζεται με την Ιατροδικαστική Υπηρεσία για τη φύλαξη των προσωπικών αντικειμένων των θανόντων (τιμαλφή, χρήματα, άλλα αντικείμενα).
5. Η φυσική ηγεσία του ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ εισηγείται στον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας την ενεργοποίηση της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, εάν αυτό απαιτείται.
  6. Το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ συγκεντρώνει στοιχεία από το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ για ενδεχόμενους θανάτους τραυματιών που έχουν διακομισθεί σε νοσοκομεία και μεριμνά για τη συμπλήρωση του καταλόγου των θανόντων.
  7. Το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ αποστέλλει τον κατάλογο των θανόντων στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ, στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Εξωτερικών (σε περίπτωση αλλοδαπών θανόντων) για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες.
  8. Το προσωπικό του ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ενεργεί και παρέχει κάθε άλλη αναγκαία συνδρομή που θα ζητηθεί και απορρέει εκ των αρμοδιοτήτων του.
  9. Το ΚΕΠΙΧ/ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την εξέλιξη του συμβάντος.

5.4. Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας

Σε περίπτωση που η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας έχει την προανακριτική ευθύνη

διερεύνησης του συμβάντος

1. Η φυσική ηγεσία της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου, με αίτημα που διαβιβάζεται στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.
2. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
3. Ο επικεφαλής στις περιπτώσεις που η προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος ανήκει στην ΑΠΑ, αναλαμβάνει τη διοίκηση του περιστατικού και εκτιμά τον αριθμό των θυμάτων.
4. Με μέριμνα του επικεφαλής:
  - Προσδιορίζεται, σε συνεργασία με την Ιατροδικαστική Υπηρεσία και την ΕΛΑΣ, ο χώρος αρχικής συγκέντρωσης των σορών (Περιοχή Συλλογής Θυμάτων).
  - Ενημερώνονται οι συγγενείς των θυμάτων προκειμένου να μεταβούν για αναγνώριση.
  - Συγκεντρώνει στοιχεία από το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ για ενδεχόμενους θανάτους σε νοσοκομεία μόνο για ατυχήματα ή συμβάντα εντός αερολιμένα και εντός κύκλου ακτίνας 8 χλμ, από το σημείο αναφοράς αεροδρομίου στην ξηρά

- Μερικώς για τη συμπλήρωση του καταλόγου των θανάτων μόνο στην περίπτωση θυμάτων από αεροπορικό ατύχημα και τον διαβιβάζει στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ, στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Εξωτερικών (σε περίπτωση αλλοδαπών θανάτων) για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες.
- Ο Διοικητής της ΑΠΑ εισηγείται στον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας την ενεργοποίηση της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, εάν απαιτείται.
- Προβαίνει στη διεξαγωγή προανακριτικών πράξεων και στο σχηματισμό δικογραφίας για τα θύματα και παραλαμβάνει τα ιατροδικαστικά ευρήματα από τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες καθώς και από την ΕΛΑΣ ή το ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ (κατά τόπο αρμοδιότητας).
- Ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την εξέλιξη του συμβάντος.

5.5. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Εξασφαλίζει τη λειτουργία των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών για τη διαχείριση των θανάτων, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο. Στο Παράρτημα 2 δίδεται κατάλογος των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών ανά περιοχή αρμοδιότητας, των νεκροτομείων και των εργαστηρίων με τα οποία απαιτείται συνεργασία.
2. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
3. Εξασφαλίζει τη διάθεση της αναγκαίας ποσότητας κατάλληλου τύπου σάκων μεταφοράς σορών, απλού υαλισμού (π.χ. ρόμπα μιας χρήσεως αδιαφανής) για ένδυση σορών μετά τον ιατροδικαστικό έλεγχο και ειδικών, αεροστεγανού τύπου φερέτρων (αλουμινοκατασκευή) για τοποθέτηση σορών που πρόκειται να επαναπατριστούν στο εξωτερικό.
4. Συνεργάζεται με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας σε περίπτωση που η κατά τόπο αρμόδια Ιατροδικαστική Αρχή χρειαστεί συνδρομή από άλλη Ιατροδικαστική Υπηρεσία.

5.5.1. Αρμόδιος Ιατροδικαστής

(που βρίσκεται στο σημείο του συμβάντος, μετά από αίτημα της Αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής)

1. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
2. Συνεργάζεται με την αρμόδια κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ) για την καταγραφή των θανάτων και τον προσδιορισμό του χώρου προσωρινής συγκέντρωσης τους.

3. Επιλαμβάνεται των ιατροδικαστικών ενεργειών και έχει την κύρια ευθύνη στα θέματα αυτοψίας του χώρου τέλεσης του συμβάντος και αρχικής ταυτοποίησης των θανόντων σε συνεργασία με την αρμόδια κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ).
4. Επιλέγει τους χώρους προσωρινής συντήρησης των σορών σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ.
5. Συνεργάζεται με την Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών για την οριστική ταυτοποίηση των θανόντων, εφόσον αυτή συμμετέχει στη διαχείριση του συμβάντος, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (αρ. 12, Ν 3938/2011 [ΦΕΚ 61Α]).
6. Διενεργεί Ιατροδικαστική έρευνα (νεκροψία – νεκροτομή και κατά την κρίση του Ιατροδικαστή παραγγέλλονται ιατρικές εξετάσεις), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, συνεργαζόμενος με την αρμόδια κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ).
7. Εκδίδει πιστοποιητικά θανάτου και βεβαιώσεις ταρίχευσης.
8. Χειρίζεται, σε συνεργασία με την αρμόδια κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ), το ζήτημα των προσωπικών αντικειμένων (τιμαλφή, χρήματα, άλλα αντικείμενα, κλπ.) των θανόντων.
9. Φέρει την ευθύνη της απόδοσης των θανόντων στους συγγενείς αυτών, της ταρίχευσης και μόνιμης διατήρησης των θανόντων αγνώστων στοιχείων, καθώς και της ταφής, με οικονομική επιβάρυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΚΥΑ 127287/2006 ΦΕΚ1947Β) και σε συνεργασία με τον αρμόδιο Δήμο για την παραχώρηση τάφων και τον φορέα μεταφοράς των θανόντων, των αγνώστων και αζήτητων σορών.
10. Συνεργάζεται με τους ψυχολόγους και τους κοινωνικούς λειτουργούς που παρέχουν σχετική υποστήριξη στους συγγενείς των θυμάτων και τους διευκολύνει στο έργο τους σχετικά με την ενημέρωση και ρύθμιση διαδικαστικών θεμάτων (πιστοποιητικά, κλπ.).
11. Ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για ζητήματα που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου κατά το μέρος που τον αφορά.

Σε εφαρμογή του Ν. 3772/2009 (ΦΕΚ 112Α) δύναται ύστερα από παραγγελία της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής η οποία ενεργεί ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, οι ιατροδικαστικές πράξεις να διενεργηθούν από μέλη Διδακτικού-Ερευνητικού Προσωπικού των Εργαστηρίων Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη νόμου, εφόσον κρίνεται αναγκαίο δύναται να διενεργηθούν ιατροδικαστικές πράξεις ή από άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία από την κατά

τόπον αρμόδια ή από Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες.

5.6. Υπουργείο Υγείας

5.6.1. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας

Συντονιστικό Κέντρο ΕΚΑΒ

1. Διαθέτει ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και διασώστες για τη διαλογή και διακομιδή των θυμάτων. Μέσω της διαδικασίας της διαλογής διαπιστώνονται οι θανόντες, οι οποίοι χαρακτηρίζονται με τις αντίστοιχες κάρτες διαλογής. Εν συνεχεία ενημερώνει σχετικά την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδια προανακριτική αρχή.
2. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.

ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ

1. Εξασφαλίζει τη διάθεση σάκων μεταφοράς σορών καθώς και Μέσων Ατομικής Προστασίας εφόσον αυτό απαιτηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.
2. Συγκεντρώνει και παρέχει στοιχεία σχετικά με θανάτους που έλαβαν χώρα στα νοσοκομεία, και συνδέονται με το συγκεκριμένο περιστατικό, ώστε να διαμορφωθεί πλήρης και ορθή εικόνα των θανόντων και αποστέλλει τον κατάλογο στην αρμόδια κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτική Αρχή, με κοινοποίηση στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.
3. Κινητοποιεί τις δύο ομάδες ψυχολογικής υποστήριξης από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και το Νοσοκομείο Ψυχικών Παθήσεων Θεσσαλονίκης, ανάλογα με την περιοχή του συμβάντος, εφόσον κριθεί αναγκαίο, μετά από σχετικό αίτημα της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.
4. Ενημερώνεται από τα Νοσοκομεία για τη διαθεσιμότητα νεκροθαλάμων και συνεργάζεται με τον Ιατροδικαστή και τη ΓΓΠΠ για την επιλογή του χώρου προσωρινής συντήρησης των σορών.
5. Παρέχει κάθε άλλη συνδρομή, με υλικά και μέσα, που ενδεχομένως θα απαιτηθεί και θα ζητηθεί από άλλους συναρμόδιους φορείς, στα πλαίσια υλοποίησης του παρόντος σχεδίου.
6. Ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για ζητήματα που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά.

5.7. Εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Συνεργάζονται με τις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, συνδράμοντας το έργο τους, μετά από σχετικό αίτημά τους.

Επιπλέον και σε εφαρμογή του Ν. 3772/2009 (ΦΕΚ 112Α) δύναται ύστερα από παραγγελία της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής η οποία ενεργεί ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, οι ιατροδικαστικές πράξεις να διενεργηθούν από μέλη Διδακτικού-Ερευνητικού Προσωπικού των Εργαστηρίων Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.

5.8. Υπουργείο Εξωτερικών

1. Το Υπουργείο Εξωτερικών (Κρυπτογραφική Υπηρεσία και Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων) ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
2. Παραλαμβάνει από την αρμόδια, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ) τον κατάλογο με τα στοιχεία των θανόντων ξένων υπηκόων και ενημερώνει τα ξένα Προξενεία ή Πρεσβείες για τα θύματα πολίτες των κρατών τους, μέσω των οποίων ενημερώνονται οι οικείοι τους.
3. Παρέχει την απαραίτητη πληροφόρηση για ζητήματα που αφορούν στη μετάβαση ξένων υπηκόων – συγγενών των θυμάτων στη χώρα μας.
4. Δίδει, εφόσον κριθεί σκόπιμο, οδηγίες προς τις αρμόδιες ελληνικές Αρχές στο εξωτερικό.
5. Συνεργάζεται με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την επίλυση ενδεχομένων προβλημάτων που αφορούν τη μετάβαση και παραμονή στη χώρα μας ξένων υπηκόων – συγγενών των θυμάτων, σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία.
6. Παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή που εντάσσεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.
7. Η Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για ζητήματα που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου κατά το μέρος που αφορά το Υπουργείο Εξωτερικών.

5.9. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

5.9.1. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)

- Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών και για τον αριθμό των θανόντων.
- Το Τμήμα Διαχείρισης Κρίσεων της Διεύθυνσης Κοινωνικών Παρεμβάσεων του ΕΚΚΑ, μετά από αίτημα της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ συγκροτεί και κινητοποιεί Ομάδες Ταχείας Παρέμβασης, αποτελούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς για παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε συγγενείς θυμάτων.

- Ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για ζητήματα που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά.

5.10. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

1. Το ΕΘΚΕΠΙΧ/ΓΕΕΘΑ ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
2. Συνδράμει, εάν αυτό απαιτηθεί, μετά από αίτημα του αρμόδιου κατά τόπο και καθ' ύλη προανακριτικού φορέα, το οποίο διαβιβάζεται μέσω της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ, με ιατρικό προσωπικό, προσωπικό για γενικές εργασίες και φύλαξη του τόπου του ατυχήματος, παροχή μέσων, όπως ασθενοφόρα, οχήματα γενικής χρήσης, Α/Φ, Ε/π κλπ για μεταφορά δυνάμεων – υλικών κλπ.
3. Το ΕΘΚΕΠΙΧ/ΓΕΕΘΑ ενημερώνει τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για ζητήματα που συνδέονται με την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου κατά το μέρος που αφορά το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

5.11. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας

1. Ενημερώνεται από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ για την απόφαση ενεργοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών.
2. Συνεργάζεται με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον καθορισμό της επικοινωνιακής πολιτικής, κατά περίπτωση, και αναλαμβάνει, εφόσον κριθεί αναγκαίο, την ενημέρωση των ΜΜΕ.
3. Στις περιπτώσεις που αναλαμβάνει την ενημέρωση των ΜΜΕ, παραλαμβάνει τον κατάλογο των θανόντων από την αρμόδια προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ) και προβαίνει σε σχετικές ανακοινώσεις.

5.12. Περιφέρειες

Σε περίπτωση που έχει ανατεθεί ο συντονισμός από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στον Περιφερειάρχη

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αδυναμίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να μεταβεί στον τόπο διαχείρισης του συμβάντος επικοινωνεί με τον οικείο Περιφερειάρχη και μετά από σχετική συνεννόηση, δύναται, με απόφασή του, να τον εξουσιοδοτήσει προκειμένου να του ανατεθεί ο συντονισμός, μέχρι να αναλάβει ο ίδιος.

Ο οικείος Περιφερειάρχης που έχει αναλάβει το συντονισμό βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδια προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ) και την κατά τόπο αρμόδια ιατροδικαστική αρχή καθώς και τους εμπλεκόμενους

φορείς προκειμένου να εξασφαλιστεί η διασύνδεση των επιμέρους δράσεων μεταξύ των φορέων, καθώς και η εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων, εάν αυτό απαιτείται, η οποία δρομολογείται μέσω της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.

Σε περίπτωση που ο συντονισμός γίνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας

Ο ρόλος των Περιφερειών στην εφαρμογή του παρόντος σχεδίου είναι υποστηρικτικός και αφορά τη συνδρομή τους σε μέσα και υποδομές, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας υποστηρίζει το έργο του Περιφερειάρχη και βρίσκονται σε επικοινωνία, εφόσον συντρέχουν λόγοι, με τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

5.13. Δήμοι

Ο Δήμαρχος στο οποίο τη χωρική αρμοδιότητα έχει προσδιοριστεί ότι θα γίνει η διαχείριση των σορών ενημερώνεται σχετικά από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.

Ο οικείος Δήμαρχος μετά από συνεννόηση με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή τον οικείο Περιφερειάρχη που του έχει ανατεθεί ο συντονισμός, μεριμνά εφόσον συντρέχουν λόγοι για:

1. Τη διάθεση χώρων ταφής ή/και προσωρινής απόθεσης των σορών
2. Την εξασφάλιση μέσων μεταφοράς των σορών
3. Την εξασφάλιση κατάλληλων χώρων παραμονής ή/και φιλοξενίας των συγγενών των θανόντων που θα μεταβούν για ενημέρωση και αναγνώριση
4. Τη διάθεση μεταφορικών μέσων για μεταφορά των συγγενών των θανόντων
5. Ότι άλλο ενδέχεται να απαιτηθεί και δύναται να υλοποιηθεί με τη συνδρομή του Δήμου, στα πλαίσια εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.

6. Συνέργεια – Συνεργασία με Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες

Για την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου δύναται να ανατεθεί έργο σε ιδιώτες μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή του Περιφερειάρχη εφόσον του έχει ανατεθεί ο συντονισμός, για τις εξής δράσεις:

- Μεταφορά και ταφή σορών
- Διαμονή και διατροφή των συγγενών των θυμάτων
- Μεταφορά των συγγενών των θυμάτων

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**1. Διοίκηση, έλεγχος & συντονισμός επιχειρήσεων**

Στο πλαίσιο του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών, η Διοίκηση, ο Έλεγχος & ο Συντονισμός των επιχειρήσεων αφορά τα όργανα που λειτουργούν για τη διαχείριση του συμβάντος και τα συστήματα και τις διαδικασίες που αυτά χρησιμοποιούν είτε για να λαμβάνουν αποφάσεις είτε για να αξιολογήσουν και να εισηγηθούν τα απαραίτητα μέτρα και δράσεις που αφορούν τη διαχείριση του μεγάλου αριθμού θανάτων, την υποστήριξη των συγγενών τους και την ενημέρωση των ΜΜΕ.

Ο συντονισμός των δράσεων στο τόπο του συμβάντος αναλαμβάνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Σε περίπτωση αδυναμίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να μεταβεί στο χώρο του συμβάντος, δύναται, με απόφασή του, να εξουσιοδοτήσει τον οικείο Περιφερειάρχη.

Ο συντονισμός αφορά τη διασύνδεση επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των συνεπειών, και της αρμόδιας, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτικής αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ) και την εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων. Σε περίπτωση που οι θάνατοι δεν είναι χωρικά εστιασμένοι ο συντονισμός πραγματοποιείται σε σημείο που θα οριστεί από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή τον οικείο Περιφερειάρχη που έχει εξουσιοδοτήσει, σε συνεργασία με την αρμόδια Προανακριτική Αρχή.

2. Επικοινωνίες & διαχείριση πληροφοριών

Κύρια μέσα επικοινωνίας αποτελούν τα δίκτυα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας καθώς και τα ασύρματα δίκτυα που χρησιμοποιούν οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς για την ενδοεπικοινωνία τους.

Η επικοινωνία, που αρχικά γίνεται τηλεφωνικά, συνοδεύεται με αποστολή σχετικού εγγράφου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όταν αυτό απαιτείται (σήμα εφαρμογής ΣΔΑΑ, αιτήματα συνδρομής κλπ), στο συντομότερο δυνατόν χρονικό διάστημα.

Το πρωτόκολλο επικοινωνίας περιλαμβάνει τα τεχνικά μέσα επικοινωνίας (τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασύρματο) .

3. Στάδια επιχειρήσεων**3.1. Στάδιο 1: Ασφάλεια Χώρου / Έλεγχος Περιμέτρου**

Το προσωπικό της αρμόδιας καθ' ύλη και κατά τόπο, Προανακριτικής Αρχής (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ ή ΑΠΑ), ανάλογα με την περιοχή συμβάντος έχει την ευθύνη επισήμανσης των ζωνών

ασφάλειας και του σχηματισμού εξωτερικής και εσωτερικής περιμέτρου γύρω από την περιοχή του συμβάντος.

Το προσωπικό της ΕΛΑΣ ή του ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ (κατά τόπο αρμοδιότητας) μεριμνά για τον έλεγχο εισόδου/ εξόδου από την περιοχή του συμβάντος και αναπτύσσει δράσεις επιχειρησιακού και τακτικού χαρακτήρα για την προστασία του σημείου του συμβάντος όπως:

- Καταγραφή των εισερχόμενων και εξερχόμενων ατόμων στις περιμέτρους και απαγόρευση εισόδου αναρμοδίων
- Διατήρηση ελεύθερων διόδων πρόσβασης και αποχώρησης στον και από το χώρο, οριοθέτηση του χώρου υποδοχής των ΜΜΕ κλπ.

3.2. Στάδιο 2: Αυτοψία Χώρου

Η Ιατροδικαστική Υπηρεσία, μετά από σχετική ειδοποίηση από την καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή, προσέρχεται και συνεργάζεται με αυτήν για την εκτέλεση της αυτοψίας του χώρου.

3.3. Στάδιο 3: Έρευνα / Απεγκλωβισμός / Περισυλλογή Θυμάτων

Η έρευνα, ο απεγκλωβισμός και η περισυλλογή των θυμάτων σε χερσαίο χώρο γίνεται από το Πυροσβεστικό Σώμα το οποίο μεταφέρει τα θύματα στο χώρο όπου πραγματοποιείται η διαλογή από το ιατρικό προσωπικό του ΕΚΑΒ.

Κατά τη διάρκεια του σταδίου αυτού και εφόσον αυτό καθίσταται δυνατό, προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος ή του Πυροσβεστικού Σώματος ή της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητας) πραγματοποιεί τα εξής:

- Σημειώνει το χρόνο και τη θέση της σορού.
- Επισημαίνει και αριθμεί με κατάλληλες ετικέτες και με μοναδικό αριθμό, κάθε σορό ή μέρος αυτής, και φωτογραφίζει πριν από οποιαδήποτε μετακίνηση.

Σε περίπτωση θαλασσίου συμβάντος η περισυλλογή των θυμάτων και η μεταφορά τους στην ξηρά γίνεται με πλωτά του Λιμενικού Σώματος ή άλλα σκάφη που μετέχουν στην επιχείρηση έρευνας – διάσωσης και με συνδρομή Ειδικών Μονάδων Λιμενικού Σώματος (όταν απαιτείται).

Από το σημείο αποβίβασης στην ξηρά, η μεταφορά των θυμάτων ρυθμίζεται από το ΛΣ/ΕΛΑΚΤ και την Ιατροδικαστική Αρχή με την υποστήριξη της ΓΓΠΠ μετά από σχετικό αίτημα στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ από το ΛΣ/ΕΛΑΚΤ.

Νοείται ότι σε περίπτωση ύπαρξης τραυματιών και θανόντων, προτεραιότητα δίνεται στη μεταφορά των τραυματιών.

3.4. Στάδιο 4: Διαλογή, Καταγραφή και Αρχική Ταυτοποίηση Θανόντων

Το ιατρικό προσωπικό του ΕΚΑΒ κατά τη φάση της διαλογής των θυμάτων διαπιστώνει τους θανόντες και τους χαρακτηρίζει με την αντίστοιχη κάρτα διαλογής (μαύρο χρώμα). Οι σοροί των θυμάτων μεταφέρονται στο χώρο αρχικής συγκέντρωσης, ο οποίος έχει προσδιοριστεί από την αρμόδια, καθ' ύλη και κατά τόπο, Προανακριτική Αρχή σε συνεργασία με το ΕΚΑΒ και την Ιατροδικαστική Αρχή.

Ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά των θανόντων από το σημείο στο οποίο πραγματοποιείται η διαλογή στο χώρο αρχικής συγκέντρωσης ρυθμίζονται στο τακτικό επίπεδο από τους Φορείς που έχουν την ευθύνη του προανακριτικού έργου (ΕΛΑΣ ή ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ή ΠΣ ή ΑΠΑ) και την Ιατροδικαστική Αρχή, με την υποστήριξη της ΓΓΠΠ μετά από σχετικό αίτημα στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ από την αρμόδια καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή.

Στον ανωτέρω χώρο αρχικής συγκέντρωσης, γίνεται, αν είναι εφικτό, η αρχική καταγραφή και αρχική ταυτοποίηση των θανόντων από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής σε συνεργασία με το προσωπικό της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών εφόσον αυτή έχει ενεργοποιηθεί ή έχει ζητηθεί ως Διεθνή Συνδρομή.

Οι σοροί ή και μέλη αυτών τοποθετούνται σε ειδικό πλαστικό και υδατοστεγή (από σωματικά υγρά) σάκο, ο οποίος στη συνέχεια σφραγίζεται, μαρκάρεται αριθμητικά και συμπληρώνονται τα απαραίτητα στοιχεία στην καρτέλα κάθε θύματος.

3.5. Στάδιο 5: Ορισμός Χώρων Προσωρινής Συντήρησης και Αναγνώρισης των σορών

Η επιλογή των χώρων προσωρινής συντήρησης των σορών ή των μελών γίνεται, όταν απαιτηθεί, από την Ιατροδικαστική Αρχή σε συνεργασία με την αρμόδια, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτική αρχή και το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ.

Στους χώρους αυτούς, οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα κλιματιζόμενοι, πραγματοποιούνται οι εργασίες ανασύστασης - αναγνωρίσεως - ταυτοποιήσεως, σε συνεργασία με το προσωπικό της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών εφόσον αυτή έχει ενεργοποιηθεί.

Διευκρινίζεται ότι ένας οργανωμένος χώρος προσωρινής συντήρησης και αναγνώρισης θα πρέπει κατ' ελάχιστο να πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Ύπαρξη ανακριτικών γραφείων για τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων, επίδειξη φωτογραφιών, κλπ
- Ύπαρξη ειδικού διαμορφωμένου χώρου συγκέντρωσης των σορών για εκτέλεση ενεργειών διακρίβωσης της ταυτότητας τους, όπως καταγραφή προσωπικών αντικειμένων, λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και φωτογραφιών κλπ. Ο χώρος αυτός θα πρέπει να έχει δύο χωριστά τμήματα όπου τοποθετούνται χωριστά οι σοροί αρρένων

και θηλέων και επιπλέον, το κάθε τμήμα θα πρέπει να χωρίζεται σε δύο μικρότερα, ώστε στο ένα θα τοποθετούνται οι σοροί που αναγνωρίστηκαν και στον άλλον αυτοί που δεν αναγνωρίστηκαν. Οι μη αναγνωρισμένες σοροί αργότερα μεταφέρονται σε ψυκτικό θάλαμο για περαιτέρω ενέργειες, οι δε αναγνωρισμένες σοροί αποδίδονται στους οικείους τους.

- Ύπαρξη ειδικού χώρου οπτικής αναγνώρισης των σορών από συγγενικά ή οικεία πρόσωπα.
- Ύπαρξη ειδικού χώρου για τη λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού για την πιθανή εξέτασή τους και για τη συλλογή δειγμάτων αίματος και άλλων δειγμάτων για τοξικολογικές εξετάσεις πριν τη διενέργεια νεκροτομής.
- Ύπαρξη Κέντρου Υποδοχής των συγγενών και πληροφόρησης αυτών και των ΜΜΕ.

Ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά των θανόντων από το σημείο αρχικής συγκέντρωσης στους χώρους προσωρινής συντήρησης ρυθμίζονται στο τακτικό επίπεδο από τους Φορείς που έχουν την ευθύνη του προανακριτικού έργου (ΕΛΑΣ ή ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ή ΠΣ ή ΑΠΑ) και την Ιατροδικαστική Αρχή, με την υποστήριξη της ΓΓΠΠ μετά από σχετικό αίτημα στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ από την αρμόδια καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή.

3.6. Στάδιο 6: Λειτουργία Χώρου Προσωρινής Συντήρησης

Σε περίπτωση που οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις (νεκροτομεία) της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας ή των Νοσοκομείων δύναται να εκπληρώσουν τις απαιτούμενες ενέργειες, δεν απαιτείται ο ορισμός Χώρων Προσωρινής Συντήρησης.

Στον χώρο Προσωρινής Συντήρησης, μεταφέρονται όλες οι σοροί (διάγραμμα ροής για τη μεταφορά των θανόντων περιέχεται στο Παράρτημα 1 – Διάγραμμα Ροής 3: Μεταφορά θανόντων) και γίνεται η οριστική ταυτοποίησή τους από την αρμόδια, καθ' ύλη και κατά τόπο, προανακριτική αρχή (ΕΛΑΣ, ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ, ΠΣ, ΑΠΑ), σε συνεργασία με την Ιατροδικαστική Αρχή, μέσω συλλογής στοιχείων τα οποία περιλαμβάνουν:

- Αποτύπωση εξωτερικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων (προσδιορισμός χαρακτηριστικών γνωρισμάτων όπως η φαινομενική ηλικία, η φυλή, το φύλο, το ύψος και βάρος, εάν είναι δυνατόν, το χρώμα δέρματος, μαλλιών και οφθαλμών, η γενική διάπλαση, δερματοστιξίες, σημάδια, παραμορφώσεις κλπ).
- Καταγραφή προσωπικών αντικειμένων και χαρακτηριστικών λεπτομερειών αυτών (ενδύματα, κοσμήματα κλπ) και αφαίρεση αυτών προκειμένου φυλαχθούν μέχρι να παραδοθούν στους συγγενείς του νεκρού.

- Φωτογράφιση σορών (κάθε φωτογραφία πρέπει να περιλαμβάνει τους αριθμούς ετικέτας της συγκεκριμένης σορού και πραγματοποιείται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό της Δ/σης Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας).
- Λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων (η δακτυλοσκόπηση πραγματοποιείται από έμπειρους Αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας με ειδικότητα Πραγματογνώμονα Δακτυλοσκόπου και κατώτερο προσωπικό που κατέχει την ειδικότητα Δακτυλοσκόπου).
- Λήψη οδοντικών διαγραμμάτων (εφόσον κριθεί απαραίτητο).
- Λήψη βιολογικών υλικών για ταυτοποίηση DNA.

Τα παραπάνω στοιχεία (σε συνάρτηση με τα λεπτομερή στοιχεία των φυσικών χαρακτηριστικών των θανόντων, συμπεριλαμβανομένων των παραμορφώσεων, σημαδιών και δερματοστιξιών που θα πρέπει να καταγραφούν από τις ομάδες έρευνας - προανάκρισης κατά τη διάρκεια λήψεως συνεντεύξεων από τους συγγενείς, μαζί με τις λεπτομέρειες του ιματισμού, κοσμημάτων, προσωπικών αντικειμένων κλπ) κρίνονται απαραίτητα γιατί συμβάλουν στη διακρίβωση της ταυτότητας των θυμάτων.

Επισημαίνεται ότι, με μέριμνα της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας, διασφαλίζεται η ένδυση των σορών με απλό, κατάλληλο ιματισμό, ώστε να μην προσβάλλεται η μνήμη των θυμάτων.

Τον έλεγχο της περιμέτρου και την ασφάλεια του χώρου προσωρινής συντήρησης αναλαμβάνει η Ελληνική Αστυνομία.

3.7. Στάδιο 7: Νεκροτόμηση σορών

Στο στάδιο αυτό διενεργείται από την Ιατροδικαστική Αρχή η νεκροτόμηση των σορών των θυμάτων.

Με μέριμνα της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας, αν απαιτηθεί η εκτέλεση τοξικολογικών ή άλλων εξετάσεων, αυτές πραγματοποιούνται από τα αρμόδια Εργαστήρια. Πιο συγκεκριμένα από:

- 1) Το Τοξικολογικό Εργαστήριο της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών
- 2) Το Τοξικολογικό Εργαστήριο της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Θεσσαλονίκης
- 3) Το Τοξικολογικό Εργαστήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Γουδί)
- 4) Το Τοξικολογικό Εργαστήριο του Πανεπιστημίου της Κρήτης (Ηράκλειο)
- 5) Το Τοξικολογικό Εργαστήριο του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης

Σε περίπτωση ανεύρεσης σκελετικών υπολειμμάτων ή τμημάτων ανθρωπίνων σορών, και εφόσον αυτό καθίσταται δυνατό, η εξέταση γίνεται από Δικαστικό Ανθρωπολόγο.

Ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά των θανόντων από το χώρο προσωρινής συντήρησης στο χώρο όπου γίνεται η νεκροτόμηση, αν αυτός είναι διαφορετικός, ρυθμίζονται στο τακτικό επίπεδο από τους Φορείς που έχουν το προανακριτικό έργο (ΕΛΑΣ ή ΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ ή ΠΣ ή ΑΠΑ) και

την Ιατροδικαστική Αρχή, με την υποστήριξη της ΓΓΠΠ μετά από σχετικό αίτημα στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ από την αρμόδια καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή.

3.8. Στάδιο 8: Διαχείριση Σορών και Απόδοσή τους σε Συγγενείς

Η απόδοση των αναγνωρισμένων και ταυτοποιημένων σορών στους συγγενείς διενεργείται από την Ιατροδικαστική Αρχή, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

Η μεταφορά για ταφή και η ταφή τους (ή καύση) γίνεται, για τους Έλληνες υπηκόους, σύμφωνα με την επιθυμία των συγγενών.

Οι σοροί αλλοδαπών υπηκόων αποδίδονται στους συγγενείς τους μέσω των αντίστοιχων Πρεσβειών ή Προξενείων.

Σε περίπτωση που υπάρξουν σοροί οι οποίες δεν μπορούν να ταυτοποιηθούν, γίνεται καταρχάς η ταρίχευσή τους από την Ιατροδικαστική Υπηρεσία και κατόπιν, αφού προηγουμένως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για την εκ των υστέρων αναγνώριση (πχ φωτογράφιση), παραμένουν στο νεκροτομείο για ικανό χρονικό διάστημα τουλάχιστον 40 ημερών και εντός ψυκτικών θαλάμων. Κατόπιν παραδίδονται προς ταφή και εφόσον παραμένουν άγνωστες ή αζήτητες η δαπάνη καλύπτεται από το Ελληνικό Δημόσιο.

3.9. Στάδιο 9: Αποκλιμάκωση

Μετά την απόδοση των σορών στους οικείους και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση των μη ταυτοποιημένων σορών, και εφόσον έχει ολοκληρωθεί το έργο της συλλογής στοιχείων, ιχνών και πειστηρίων, η καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδια Προανακριτική Αρχή δίνει εντολή αποκλιμάκωσης.

4. Συντονιστικές Οδηγίες

Το παρόν σχέδιο δύναται να εφαρμοστεί ταυτόχρονα ή παράλληλα με κάθε ειδικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών ανά κατηγορία καταστροφής [φυσική, τεχνολογική (συμπεριλαμβανομένων και ΧΒΡΠ συμβάντων), και λοιπές καταστροφές] καθώς και με τα ειδικά επιχειρησιακά σχέδια που αφορούν τη διαχείριση συμβάντων λόγω εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που το παρόν Σχέδιο εφαρμοστεί σε χώρο στον οποίο προκύπτουν θεσμικές υποχρεώσεις από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς κανονισμούς (ICAO, Κανονισμός ΕΕ 996/2010, Κανονισμοί IMO κλπ) σε επιμέρους φορείς δημόσιους ή ιδιωτικούς, αυτές δεν αίρονται σε καμία περίπτωση από τα όσα προβλέπονται στο παρόν σχέδιο. Οι επιμέρους αυτοί φορείς δύναται να κληθούν από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

να συμμετέχουν στη διαχείριση των συνεπειών του συμβάντος, με βάση τις θεσμικές τους υποχρεώσεις.

Η ενεργοποίηση του παρόντος σχεδίου γίνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από σχετικό αίτημα της φυσικής ηγεσίας της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής (Ελληνική Αστυνομία ή Πυροσβεστικό Σώμα ή Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής ή Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας) και συγκεκριμένα:

Η καθ' ύλη και κατά τόπο Προανακριτική Αρχή (Ελληνική Αστυνομία ή Πυροσβεστικό Σώμα ή Λιμενικό Σώμα/Ελληνική Ακτοφυλακή ή Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας), μετά από συνεννόηση με την αρμόδια Ιατροδικαστική Αρχή, εισηγείται στη φυσική της ηγεσία την ενεργοποίηση του σχεδίου.

Η φυσική ηγεσία, αποδεχόμενη την ανωτέρω εισήγηση, υπογράφει σχετικό αίτημα για την ενεργοποίηση του σχεδίου το οποίο διαβιβάζεται στη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ. Στο αίτημα αυτό πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνεται ημερομηνία και ώρα, η ακριβής θέση του συμβάντος, ο αριθμός των επιβεβαιωμένων θανάτων, εκτίμηση του αν αυτός αναμένεται να αυξηθεί και σύντομη περιγραφή του συμβάντος.

Η ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ με τη λήψη του αιτήματος ενημερώνει άμεσα το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας θέτει τη Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών σε κατάσταση κινητοποίησης πολιτικής προστασίας.

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, αξιολογεί τα στοιχεία και τη διαθεσιμότητα των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, ενημερώνοντάς τον σχετικά. Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας έχοντας υπόψη το υποβληθέν αίτημα και τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, με απόφασή του ενεργοποιεί το Σχέδιο.

Η απόφαση ενεργοποίησης διαβιβάζεται μέσω της ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ στους εμπλεκόμενους φορείς. Οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του παρόντος σχεδίου διασφαλίζουν την άμεση διαβίβαση του σχεδίου, μαζί με τυχόν οδηγίες τους, στους εποπτευόμενους από αυτούς οργανισμούς, υπηρεσίες και ιδρύματα, ώστε να μελετηθεί και να εκδοθούν οι απαιτούμενες επί πλέον οδηγίες.

Τα λειτουργικά έξοδα που απαιτούνται για την υποστήριξη του παρόντος σχεδίου, όταν διαταχθεί η εκτέλεσή του, καλύπτονται από τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς.

5. Ενημέρωση κοινού και ΜΜΕ

Η ενημέρωση του κοινού και των ΜΜΕ, όσον αφορά την εξέλιξη διαχείρισης του συμβάντος και την παροχή πληροφοριών από τον τόπο του συμβάντος γίνεται αποκλειστικά από το Γενικό

Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή από το αποκεντρωμένο όργανο πολιτικής προστασίας που έχει εξουσιοδοτήσει. Περαιτέρω, η διαχείριση των ΜΜΕ αναλαμβάνεται σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας.

Σχέσεις με τα ΜΜΕ

Ο επικεφαλής της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής στον τόπο του συμβάντος, ορίζει σημείο συγκέντρωσης των εκπροσώπων των ΜΜΕ, στο οποίο θα γίνεται η ενημέρωσή τους αποκλειστικά από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή από τον οικείο Περιφερειάρχη που έχει εξουσιοδοτήσει και θα τους γνωστοποιούνται οι δυνατότητες και οι περιορισμοί τους, ανάλογα με την επικρατούσα κατάσταση στο χώρο της καταστροφής.

8. Ιατροδικαστική Υποστήριξη

Για την ιατροδικαστική υποστήριξη εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο παρόν σχέδιο (Μέρος ΙΙ, παρ 5.7) Στο παράρτημα 2 παρατίθεται τηλεφωνικός κατάλογος των Ιατροδικαστικών Αρχών.

9. Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη

Το Τμήμα Διαχείρισης Κρίσεων της Διεύθυνσης Κοινωνικών Παρεμβάσεων του Ε.Κ.Κ.Α. συγκροτεί και κινητοποιεί ομάδες ταχείας παρέμβασης, συγκροτούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στους συγγενείς των πληγέντων (Ν. 2646/1998 - ΦΕΚ 236/Α'/1998, Ν. 3106/2003 - ΦΕΚ 30/Α'/2003, Ν. 3402/2005 - ΦΕΚ 258/Α'/2005, ΠΔ 64/2022 - ΦΕΚ 186/Α'/2022).

Στο πλαίσιο αυτό το ΕΚΚΑ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα ετοιμότητας των Ομάδων Ταχείας Επέμβασης, για την παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, όταν απαιτηθεί, εξασφαλίζει τη λειτουργία κινητής μονάδας, η οποία λειτουργεί ως επιτελικό επιχειρησιακό κέντρο του Ε.Κ.Κ.Α. και δικτυώνεται με φορείς ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, με στόχο την προετοιμασία, συνέργεια και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση ψυχολογικών και κοινωνικών αναγκών, συνεπεία καταστροφής.

Τις ομάδες του ΕΚΚΑ μπορούν να συνδράμουν οι ειδικές ομάδες Ψυχολογικής Υποστήριξης του Υπουργείου Υγείας, οι Δήμοι με κατάλληλο προσωπικό (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, κλπ.), τα Κέντρα Ψυχικής και Κοινωνικής Υποστήριξης των Δήμων που διαθέτουν τέτοιες υπηρεσίες, η Εκκλησία της Ελλάδος, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός και Εθελοντικές οργανώσεις και αντίστοιχες Πρεσβείες, με ενεργοποίησή τους από τη ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ.

Το ΚΕΠΥ/ΕΚΑΒ ταυτόχρονα, κινητοποιεί τις δύο ομάδες ψυχολογικής υποστήριξης από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και το Νοσοκομείο Ψυχικών Παθήσεων Θεσσαλονίκης, ανάλογα με την περιοχή του ατυχήματος.

Η ψυχολογική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη του εμπλεκόμενου προσωπικού γίνεται με ευθύνη του φορέα στον οποίο υπάγεται.

ΜΕΡΟΣ ΙV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ****1. Αναγνώριση & Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών**

Οι κρίσιμες υποδομές σε κεντρικό επίπεδο είναι:

1. Κέντρα Επιχειρήσεων εμπλεκόμενων φορέων
2. Νεκροτομεία
3. Εγκληματολογικά εργαστήρια Ελληνικής Αστυνομίας
4. Τα τοξικολογικά εργαστήρια:
  - i. Της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών
  - ii. Της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Θεσσαλονίκης
  - iii. Του Πανεπιστημίου Αθηνών (Γουδί)
  - iv. Του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ηράκλειο)
  - v. Του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η αναγνώριση και η διασφάλιση της λειτουργίας των ανωτέρω υποδομών αποτελεί ευθύνη των φορέων που τις κατέχουν.

2. Αναγνώριση & Προστασία κρίσιμων στοιχείων

Αποτελεί ευθύνη των φορέων που τα κατέχουν.

3. Διοικητική Μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού

Η διοικητική μέριμνα του προσωπικού που εμπλέκεται στην υλοποίηση του παρόντος σχεδίου αναλαμβάνεται από το φορέα στον οποίο υπάγεται.

ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ & ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ**1. Εκπαίδευση**

Η εκπαίδευση των επιχειρησιακών ομάδων σε τακτικό επίπεδο που εμπλέκονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν σχέδιο στη διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Δ/νσεις του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής, της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, του ΕΚΑΒ λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους από την διαχείριση του συμβάντος ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών (συμπεριλαμβανομένων ΧΒΡΠ συμβάντων) και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών. Για τους υπόλοιπους Φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας είναι δυνατή η εκπαίδευσή τους μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων που διοργανώνονται με μέριμνα της ΓΓΠΠ.

Ειδικότερα με μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης & Επικοινωνίας είναι δυνατή η εκπαίδευση των ΜΜΕ.

2. Έλεγχος Σχεδίου - Ασκήσεις

Για τον έλεγχο του Σχεδίου πραγματοποιούνται ασκήσεις από τους εμπλεκόμενους Φορείς σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

3. Αναθεώρηση & επικαιροποίηση Σχεδίου

Η διαδικασία της αναθεώρησης & επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο Σχέδιο και γίνεται από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- Νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο Σχέδιο Φορέων ή άλλων Φορέων με τους οποίους συνεργάζονται
- Σύσταση Φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση συμβάντων ανθρώπινων απωλειών
- Νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις,
- Αποτιμήσεις διαχείρισης ανάλογων συμβάντων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο,
- Αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν το σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών
- Μνημόνια ενεργειών για την λειτουργία ομάδων που προβλέπονται στο Σχέδιο
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών (πχ χώροι προσωρινής συντήρησης των σορών)

ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα λειτουργικά έξοδα που απαιτούνται για την υποστήριξη του παρόντος σχεδίου, όταν διαταχθεί η εκτέλεσή του, καλύπτονται από τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς.

Η κάλυψη δαπανών που αφορούν τη διαχείριση των σορών αλλοδαπών υπηκόων που εντάσσονται στις διατάξεις του άρθρου 2, παρ.4 του Ν. 4018/2011 (ΦΕΚ 215Α), όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει από το άρθρο 14, παρ.9 του Ν. 4332/2015 (ΦΕΚ 76/Α) και από το άρθρο 18, παρ.2 του Ν. 4375/2016 (ΦΕΚ 51/Α) γίνεται, μετά από αίτημα, από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Σχεδίου

Η ισχύς του παρόντος Σχεδίου αρχίζει από την 30^η Δεκεμβρίου 2022, ημερομηνία έγκρισης από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Με την έκδοση του παρόντος Σχεδίου παλαιότερα σχέδια παύουν να ισχύουν.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2022

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ**

Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Π.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΝΑΤΑΛΙΑ ΠΑΤΣΙΩΤΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Διαγράμματα ροής
2. Κατάλογος Ιατροδικαστικών Αρχών – Τοξικολογικά Εργαστήρια
3. Τηλεφωνικός κατάλογος εμπλεκόμενων υπηρεσιών
4. Συντομογραφίες
5. Συντονιστικές Οδηγίες
6. Θεσμικό πλαίσιο
7. Πίνακας Διανομής
8. Επιχειρησιακό Σχέδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών